

Kol'ko stojí dieťa

Minimum za vstup prvéka do školy je sto eur. Za to, čo dáte na potomka do osemnástky, možno mať bežný byt v meste

Dieťa ako investícia? Citlivejšie povahy by zrejme namietli, že hovoriť o racionalite v ekonomických súvislostiach nie je správne. Veď ako možno vyčísliť lásku, ktorú dostaneme? Pragmatici by kontrovali - Prečo nie? Vedieť, koľko potrebujete, znamená byť pripravený. Fakt je, že hoci dieťa nie je tovar, od narodenia až po dovŕšenie osemnástky stojí pár desiatok tisíc eur.

Šok pre rozpočet: Zafaškovacou skúškou je po narodení potomka nástup do školy. Pre nie netušiacich rodičov môže ísť o finančný šok. Ak plánujú kupovať „iba“ školskú tašku, zošity, perá, papuče a ďalšie „drobnosti“, mali by si pripraviť minimálne sto eur. V prípade, že budúci prvák nemá písací stôl, stoličku ani skrinku na od-

kladanie školskej agendy, treba počítať aspoň so stovkou navyše. Keď zoberieme do úvahy, že priemerná hrubá mzda na Slovensku bola v prvom štvrtroku necelých osemsto eur a minimálna čosi viac ako tristo, deväť mesiac je rok mábe periodne zatriasť najedným rodinným rozpočtom. A to sme iba na začiatku školského roka. Ďalšie desiatky eur si treba pripraviť na neopovinný príspevok do takzvaného ZRPŠ, družinu, oboje a cestovné, neboveiacie o poplatkoch za krúžky, šport i učebnicu cudzieho jazyka.

Deťi z chudobnejších rodín majú nárok na dotáciu na školské pomôcky v maximálnej výške 33,20 eura na rok. Štát tiež prispieva na stravu do jedného eura na deň, pričom rodič dopláca prípadný rozdiel - väčšinou pár desiatok centov.

Na obidve formy pomoci ide každoročne z našich daní zhruba päťnásť miliónov eur. Dotácia na stravu pomôže vyjsť sedemdesiatim tisícom deťi, príspevok na pomôcky si rozdelí viac ako osemdesiat tisíc poberteľov.

Za prváka aj stovky eur: V prípade, že ste si na september nechali okrem hektického nákupu pomôcok aj zariadenie izby, vstupné náklady na prváka vyšlúli odborníci zo spoločnosti Home Credit a Partners Group SK minimálne na dvesto eur. Naozaj luxusná výbava vyjde na stovky eur.

Najväčšiu položku v rozpočte prváka predstavuje zvyčajne školská taška. „Ceny sa pohybujú od päťnásť do šesťdesiat eur v závislosti od kvality, ergonomie či dokonca obľúbenej obrázky,“ hovorí ana-

lytik Home Credit Michal Kozub. Hiten zostáva Spiderman a mašička Hello Kitty. Populárne sú aj motívy Pirátov Karibiku, Šmolkov či animovaných hrdinov z filmu Autá. Zošity, perá, ceruzky, nožnice, výkresy, výtvarné potreby, úbor na telesnú, prezuvky a mnoho iných drobností zaokrúhľia túto sumu na sto až stošesťdesiat eur. Hoci ide o eurové položky, pri celkovom súčte ide o desiatky eur.

Hlbšie do peňaženky budú musieť nárieť rodičia ľavákov. „Rozdiely medzi ľavákmi a pravákmi sú síce v neprospech ľavákov, no nepredstavujú veľkú sumu,“ poznamenáva Dag Bajtala z Partners Group SK. Kozub doplnia, že ak dá výrobca na tovar cedulku „ergonomický“, často si účtuje niekoľkonásobne viac. Ide napríklad o hrb-

Zdroj: PARTNERS GROUP SK, INTERNET

Pozn. redakcie: V súpise uvádzame orientačné ceny vybraných pomôcok a učebníc, ktoré nemusia pokrývať všetky požadované školy.

šie hranaté ceruzky, ktoré sa najmä deťom s problematickou jemnou motorikou držia lepšie ako okrúhle. „Prípadne majú pogumovaný povrch a vtedy ich cena raketovo rastie,“ dodáva Kozub.

Prinajmenšom stovku, no nezriedka i niekoľko sto eur si treba pripraviť na zmenu detskej izby pre škôlkára na školáka. Dostať veľký stôl a správna stolička uľahčia začiatkúvaniu školáka nervov v podobe písania. To už sme na minime dvesto eur. ▶

Obedy a družina vyprázdnia vašu peňaženku mesačne o ďalších pár desiatok eur. Po pripočítaní desiatke, dopravy a symbolického vreckového by ste sa mohli mesačne zmiesť do päťdesiatich eur. Výsledok? Ak ste si na september nechali aj zariadenie izby, po zaplata-

Ak nemáte hlboko do vrecka

Väčšina prvkov si nepotrpí na luxusné pomôcky, chytrý mobil či notebook prídu na rad neskôr. Existujú však výnimky, hoci zvyšne ide skôr o priority rodičov. Ak túžite vytiahnuť sa „školské tašky“ má v ponuke aj Louis Vuitton. Retro z hnejdej kože vyjde takmer na dve tisíce, no nebodí sa pre deti. Praktickejšou a nepomerne lacnejšou voľbou sú školské kufrečky na kolieskach, ktoré si pomaly kľesnia cestu na Slovensko. Farebný hit posledných rokov od značky Samsonite kúpite za cenu od osmedesiat eur vyššie.

Ak ste presvedčení, že vaše dieťa by malo mať aj pero potvrdzujúce status výnimčnosti, môžete siahnuť po exkluzívnych značkách ako Montegrappa, S.T. Dupont, Parker

či Namiki. Ceny plniacich pier sa začínajú zvyšovať za hranicu sto eur a sľhávajú sa až k niekoľkým tisícom. Deti však ocenia perá, ktorými zmažú chybný text a na rovnaké miesto napíšu správny. Ich cena je niekoľko eur. Horúcou novinkou na trhu je digitálne pero Lernstift. Vibráciou upozorní na gramatickú chybu a nečitateľne napísaný výraz. Zatiaľ dokáže robiť korekcie v angličtine a nemčine. So sériovou výrobou by sa malo začať v roku 2014, predtým sa bude za čosi vyše 140 eur. V rámci kampane na Kickstarteri ho však dnes môžete mať aj za stovku.

Hitom je i elektronické pero Croco Pen, ktoré slúži na výučbu angličtiny. Po dotyku s knižbou dokáže „prečítať“ označený text. V balení, ktorého cena začína na 69 eurách, sú aj knihy, karty so slovíčkami, karta, nálepky a návod s prekladmi. ■

Foto: TASR

Demografický pokles: Hoci prvňáčkov začína pribúdať - tento rok ich nastúpi do škôl vyše 52 500 -, celkový počet detí v školách stále klesá. Ochádzajúce ročníky sú totiž početnejšie ako nastupujúce.

ní všetkých útvov skončíte pri sume 250 eur. A to hovoríme o spodnej hranici.

V prípade, že sa rozhodnete pre krúžok, najlacnejšie sú tie na školách, kvalita však môže kolísaf. V centrách voľného času je ponuka bohatšia a ceny sú prijateľné - poplatok za dramatický alebo zoološkovo-fyzikálny rok sa pohybuje od desať do dvadsať eur, športové krúžky sú spravidla drahšie o eurá až pár desiatok eur. Štát vám z viačich daní podaruje dvadsaťdesať eur vo forme vzdelávacieho poukazu, ktorý môžete použiť pri platbe vami vybraného krúžku. Nemusí to byť len v škole, kde bude chodiť váš potomok.

Summa summarum - za necelé tri stovky by ste mohli zabezpečiť všetko, čo bude váš potomok potrebovať do školy.

Kde nájsť peniaze: Hoci sa to môže zdať priveľa, ceny v porovnaní s vlnajškom zostávajú podľa oslovených odborníkov v zásade rovnaké. Posun nahor je vraj najcitelnejší pri doprave a jedle. Ani táto relatívne optimistická správa však nepomôže tým, ktorí pozabudli na zadné vrátka.

Ak patríte medzi nich, Bajtala odporúča začať s nákupom postupne. Treba nájsť hoc aj päťeurový medzery v rozpočte a farby či voskovky prikupovať podľa potreby. Analytik Kozab radí nakupovať

cez internet. „Elektronické obchody ponúkajú spravidla lepšie ceny ako kamenné a hlavne mnohým rýchlo porovnávajú ceny,“ dôvodi.

Dalším riešením môže byť podľa Bajtalu dodatočné odkladanie prídavku na dieťa, ktorý je v súčasnosti 23,10 eura mesačne. Poviete si, ani veľa, ani málo, ale o to ide. „Ak by ste si peniaze odkladali rok pred nástupom dieťaťa do školy, mali by ste minimálne 277,20 eura plus drobné zhodnotenie,“ uvádza na ilustráciu. Za tri roky by to bolo 831,60 eura plus spomínané, hoc symbolické zhodnotenie s výslednicou okolo deväťsto eur.

Dobre zarábajúci rodičia podľa Bajtalu nepociťujú nástup detí do školy ani tak v peňaženke ako v dennom harmonogramu, čo platí aj pre tých menej majetných. Ráno dopravní dieťa do školy, popoludní vyzdvihnú, nehorvaci o krúžkoch. A medzi tým si nájsť čas na učenie - niektorí prváci to zvládnu za hodinu, iným to môže trvať pokojne aj dve, hoc je to podľa časti odborníkov priveľa.

Škola nie je zadarmo: Slovenská ústava ista sice zaručuje každému právo na bezplatné vzdelanie - minimálne počas desaťročnej povinnej dochádzky, no realita je o čosi tristnejšia. A to nielen v septembri. Po ňom totiž prídu ďalšie mesiace a tie poriadne prevetrajú vašu peňaženku.

Odhady, koľko stojí desaťmesačné vzdelávanie prvka, sa síce líšia, no bez ohľadu na autorov prepočítav ide rádo o stovky eur. „Ak by sme mali vyčísliť celý rok s tým, že rodič nemá nič pripravené vopred, nenechá dieťa robiť si úlohy na jedálnom stole ani nedovetie nejakú zleďnú starostlivosť, prvý rok školskej dochádzky stojí od päťsto do tisícpäťsto eur,“ naznačuje možné mantinely Bajtala. Vo väčších mestách to bude viac, na dedinách spravidla menej.

Garsónka, auto, dieťa: Darmo, dieťa je drahý špis a vzdelávanie nezaplatíte približne z osemsto tridsiatich eur, ktoré od štátu dostávajú prvé tri deti v rodine pri narodení. Prakticky ladení jediní vám to povedia rovno - radšej investujú do luxusného auta alebo bežného bytu v okremnom meste ako do potomka, ktorého výchova od narodenia až po dospelosť vyjde podľa našich prepočtov na päťdesiat až šesťdesiatia eur.

Vychádzame z údajov z viscerých údajov na čele s nedávno zverejnenými odhadmi spoločnosti Profi Credit, podľa ktorých Slováci investujú do detí mesačne zhruba 260 eur (či ide o jedno, alebo viac detí, sonda neuvádza, pozn. redakcie). Výsledná suma tiež zodpovedá skrášleným výpočtom Českého štatistického úradu, podľa ktorého vyjde osemnásťročná starostlivosť

Štátna podpora

- Nártok na vzdelávaci poukaz v hodnote 29 eur na rok má každý žiak základnej a strednej školy. Školy by ich mali rozdať do 10. septembra.

- Dotáciu na pomôcky v maximálnej výške 33,20 eura na rok môžu získať deti z rodín, ktoré poberajú dávky v hmotnej núdzi alebo s príjmom pod hranicou životného minima. Školské pomôcky kupujú školy alebo rodiča po dohode so školou.

- Dotáciu na stravu - obed, desiatu, občerstvenie - vo výške jedného eura na deň dostávajú zriaďovatelia škôl na deti z chudobných rodín, ktoré sa v danej škole učia i stravujú. Rodič dopĺňa prípadný rozdiel, spravidla ide o pár desiatok centov.

Zdroj: Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR

o potomka približne na päťdesiatia eur. Nesklár zverejnené odhady rôznych spoločností kolúšu od šesťdesiat do necelých vyše sedemdesiatia eur.

Oslavení odborníci nemali dostatok údajov na to, aby vedeli povedať konečné číslo, ich odhady sa však pohybovali v desiatich eur. Bajtala odhadol spodnú hranicu základných výdavkov na 25,52 eura. Nepočítal však výdavky na športové krúžky, súkromné a jazykové školy a podobne. Zároveň zdôraznil, že záľuby detí, resp. ich nezriedka nenaplnená ambície rodičov, môžu byť z finančného hľadiska veľmi rozdielne. „S pravidelným aktívnym športovaním a vzdelávaním sa suma môže zvýšiť aj násobne,“ upozornil.

Experti sa zhodli, že najdrahší sú tinedžeri. „Ak rodičia novorodenčkom nepodliahnu panike a nenakupujú kočky za stovky eur, k tomu elektrické hračky a ďalšie vymoženosti, platí, že s vekom dieťaťa rastú i náklady,“ konštatuje Korub.

Na záver by sa zrejme žiadalo dodať niečo optimistické. Možno poslať pripomenúť, že už dnes odborníci varujú, že úbytok detí, alias neskorších pracujúcich, a nárast dôchodcov môžu v budúcnosti spôsobiť kolaps. Na dôchodky dnešných tridsiatnikov jednoducho nebude mať kto robiť.

MIRA SOJKOVÁ